

Multiculturalitat camuflada

Dv, 10/01/2014 per Jordi López Camps

[Vita Moleskine](#)

Durant els darrers anys les polítiques públiques sobre la immigració han estat dominades per la voluntat de ser amables i acollidors amb els nou vinguts. Es considerava que l'immigrant havia de percebre la calidesa de la societat d'acollida durant la transició entre la fase d'arribada i la d'assentament de l'immigrant. D'acord amb aquesta visió s'admetia, i s'estimulava, que els nous vinguts fessin les seves associacions per preservar les seves tradicions i costums. Al mateix temps, l'amable i simpàtica societat acollidora ofería espais en els quals els immigrants mostraven la riquesa de la seva diversitat. Ara, quan es contemplen aquests processos amb una certa perspectiva, hom pot arribar a concloure que s'estava practicant, sense saber-ho, una versió tova del multiculturalisme.

Per no incomodar als nous vinguts es mirava cap un altre costat quan es constatava la seva poca presència en el teixit comunitari dels barris o quan defensaven, per una pràctica contrastada, uns valors i unes tradicions amb les que són pròpies de la nostra societat. Així, a mesura que passaven els anys, allò que podia semblar adequat per iniciar un procés d'integració ha esdevingut un mal crònic en alguns col·lectius d'immigrants. Per exemple, les dones són invisibles entre alguns col·lectius d'immigrants, i si apareixen tenen una posició subordinada als homes; forces entitats associatives dels immigrants es desenvolupen al marge de xarxes socials dels barris; alguns dels líders dels col·lectius d'immigrants mantenen comportaments poc favorables a la interacció social camuflat sota un rostre simpàtic quan es relacionen amb les autoritats del país; moltes entitats associatives dels immigrants són indiferents a la qüestió de com construir el sentiment de pertinença a partir d'una pluralitat d'identitats. La sobredosis d'empatia i amabilitat amb els nous vinguts ha desdibuixat la idea de que tota política immigratòria ha de saber combinar eficaçment actuacions d'acollida i integració amb una moral o ètica cívica que tingui present la dignitat de tot ésser humà.

El camí ha recórrer per assolir una societat integrada en la seva pluralitat i respectuosa amb la diversitat encara està plena de dificultats. Hi ha dificultats institucionals alhora de definir les polítiques públiques i també forces prejudicis i estereotips que condicionen la manera com s'aborden aquestes qüestions. Això limita tant les polítiques públiques com a les persones que hem d'acollir als immigrants. Ens cal abandonar aquelles iniciatives que, si bé foren útils anys enrere, ara resulten feixugues per aconseguir transformar els nous vinguts com a ciutadans catalans amb voluntat de ser-ho, amb sentit de pertinença a un país que té una tradició i cultura que es comuna i que ells poden contribuir a transformar.